

Thúc đẩy hợp tác doanh nghiệp trong Giáo dục nghề nghiệp (GDNN)

Chương trình hợp tác Việt-Đức “Đổi mới Đào tạo nghề Việt Nam”

Học viên ngành Cắt gọt kim loại tại xưởng thực hành Điều khiển số máy tính ở trường Cao đẳng công nghệ Quốc tế Lilama 2
Ảnh: Quinn Ryan Mattingly

Bối cảnh

Hệ thống Giáo dục nghề nghiệp của Việt Nam hiện nay vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu của nền kinh tế đất nước đang trên đà phát triển. Nguyên nhân chính là do thiếu sự tham gia của khối doanh nghiệp vào các hoạt động GDNN từ tư vấn chính sách, dự báo và chuẩn hóa đào tạo đến tổ chức đào tạo tại doanh nghiệp, kiểm tra và cấp chứng chỉ cho học viên. Để giải quyết vấn đề này, Chương trình hợp tác Việt-Đức “Đổi mới Đào tạo nghề Việt Nam” thúc đẩy sự tham gia của khối doanh nghiệp ở cấp vĩ mô, trung mô và vi mô thông qua hợp tác đào tạo và các diễn đàn tư vấn. Chương trình được Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển CHLB Đức (BMZ) tài trợ, Tổ chức Hợp tác Quốc tế Đức (GIZ), phối hợp với Tổng cục GDNN thực hiện. Tập trung của Chương trình là tăng cường sự tham gia tích cực của khối doanh nghiệp để đảm bảo tính hướng cầu và thực tiễn của GDNN, từ đó nâng cao cơ hội việc làm của sinh viên sau khi tốt nghiệp.

Cách tiếp cận

Ở cấp vĩ mô, Chương trình TVET tư vấn cho Tổng cục GDNN thuộc Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội (LĐ, TB-XH) và các bên liên quan về cải thiện khung pháp lý cho phép khối doanh nghiệp tham gia vào lĩnh vực GDNN, bao gồm tư vấn xây dựng hệ thống bồi dưỡng chuyên môn cho cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp cũng như cơ chế để khối doanh nghiệp tham gia vào quá trình tư vấn chính sách, dự báo và chuẩn hóa đào tạo, thực hiện đào tạo và đánh giá.

Ở cấp trung mô, các hiệp hội ngành và Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) được củng cố để đóng vai trò điều

phối tích cực trong các hội đồng kỹ năng nghề đang được thí điểm nhằm phát triển và cập nhật hồ sơ ngành nghề và quảng bá các lĩnh vực nghề. Ngoài ra, Chương trình cũng phối hợp với chính quyền địa phương để thiết lập các cơ chế hoạt động cho các hội đồng hợp tác tại địa phương với khối doanh nghiệp.

Ở cấp vi mô, một số cơ sở GDNN được hỗ trợ thí điểm phương pháp đào tạo phối hợp. Cơ sở GDNN cùng doanh nghiệp xây dựng chương trình và thực hiện đào tạo. Hoạt động đào tạo diễn ra ở cả cơ sở GDNN và doanh nghiệp. Các cán bộ của doanh nghiệp và cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp cũng tham gia đánh giá học viên cuối khóa đào tạo. Phương thức đào tạo phối hợp và đánh giá đào tạo được điều phối thông qua hội đồng tư vấn nghề đối với nhóm ngành nghề liên quan tại các cơ sở GDNN. Những hội đồng này chính là cầu nối giữa cơ sở GDNN, chính quyền địa phương, người sử dụng lao động, các hiệp hội ngành, VCCI và công đoàn. Kinh nghiệm và bài học rút ra từ các khóa đào tạo phối hợp sẽ được dùng trong quá trình tư vấn hoàn thiện khung quy định pháp lý.

Kết quả

Phương pháp đào tạo phối hợp đã được thí điểm thành công tại Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II, thành phố Hồ Chí Minh (HVCT) và Trường Cao đẳng Công nghệ Quốc tế LILAMA2 ở Đồng Nai, và hiện đang tiếp tục được triển khai tại Trường Cao đẳng Cơ giới và Thủy lợi (VCML) ở Đồng Nai. Hồ sơ nghề nghiệp, chuẩn đầu ra và chương trình đào tạo cho bảy nghề được hỗ trợ (Cơ khí xây dựng, Cắt gọt kim loại, Điện tử công nghiệp, Cơ điện tử, Kỹ thuật xử lý nước thải, Công nghệ điện tử và năng lượng tòa nhà, Công nghệ

Các học viên Điện công nghiệp tại trường Cao đẳng Cơ giới và Thủy lợi (VCMI). Ảnh: Quinn Ryan Mattingly

cơ khí, sưởi ấm và điều hòa không khí) đã được xây dựng với sự tham gia của các doanh nghiệp đối tác và các hiệp hội ngành.

Một phần trong chương trình đào tạo được thực hiện tại các doanh nghiệp. Tính đến năm 2021, 123 cán bộ giảng dạy và 44 cán bộ quản lý của các cơ sở GDNN đã được đào tạo về cách tiếp cận đào tạo phối hợp và hỗ trợ trong quá trình triển khai.

Năm 2020, với sự hỗ trợ kỹ thuật từ Chương trình TVET, Tổng cục GDNN đã ban hành hai bộ chương trình đào tạo cho các điều phối viên đào tạo tại doanh nghiệp, những người chịu trách nhiệm tổ chức đào tạo cho nhân viên, thực tập sinh và học viên trong các chương trình đào tạo hợp tác với các cơ sở GDNN (Quyết định 766/QĐ-TCGDNN) và cho các cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp, những người chịu trách nhiệm triển khai đào tạo (Quyết định 868/QĐ-TCGDNN). 50 chuyên gia đào tạo cho điều phối viên đào tạo tại doanh nghiệp đã được bồi dưỡng nâng cao. Tài liệu đào tạo, bao gồm các bài thuyết trình cho từng mô-đun, các trường hợp điển hình, các bài tập cá nhân và bài tập nhóm đã được xây dựng để Tổng cục GDNN triển khai đào tạo điều phối viên đào tạo tại doanh nghiệp.

Ngoài ra, Chương trình cũng hỗ trợ Tổng cục GDNN xây dựng cẩm nang cho các cơ sở GDNN, trong đó cung cấp hướng dẫn và công cụ để thúc đẩy hợp tác với khối doanh nghiệp. 71 cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp đủ tiêu chuẩn để huấn luyện và hướng dẫn các học viên trong các giai đoạn đào tạo tại doanh nghiệp. Hơn 30 cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp và kỹ thuật viên của công ty được đào tạo để xây dựng và thực hiện các kỳ đánh giá cuối kỳ cho học viên.

Đến nay, 16 hội đồng tư vấn nghề tại các trường cao đẳng đối tác đã được thành lập. Mỗi hội đồng có sự tham gia các bên liên

quan, bao gồm các công ty, học viên, hiệp hội thương mại, VCCI, Sở LĐ,TB-XH hoặc Tổng cục GDNN.

Các sáng kiến bổ sung nhằm thúc đẩy sự tham gia của các doanh nghiệp trong GDNN ở Việt Nam cũng đang được thực hiện trong khuôn khổ dự án “Hợp tác Phát triển với Khối doanh nghiệp tư nhân (DPP)”. Các dự án hợp tác phát triển này được hỗ trợ bởi Chương trình developPPP của BMZ. Bên cạnh lợi ích kinh tế, các dự án được thực hiện bởi các công ty tư nhân, GIZ và các bên liên quan trong hệ thống GDNN đóng góp đáng kể cho sự phát triển bền vững của quốc gia đối tác. Hai dự án DPP đang được thực hiện là dự án với Trường Cao đẳng Công nghệ Quốc tế LILAMA 2: “Nâng cao Chất lượng Đào tạo Công nghệ CNC”, hợp tác với công ty MTS Mathematical Technical Software Development Ltd. và dự án “Đào tạo Nghề cho Sản xuất Thông minh ứng dụng trên Máy công cụ”, hợp tác công ty Siemens Việt Nam. Một kết quả nữa của mối quan hệ hợp tác phát triển là sự thành lập “Trung tâm đào tạo nghề về Năng lượng tái tạo – Công nghệ điện gió và điện mặt trời” tại Trường Cao đẳng Ninh Thuận với các đối tác hợp tác bao gồm Công ty Cổ phần Xây dựng Công nghiệp Dịch vụ Việt Nam, Festo Didactic SE, Schneider Electrics Việt Nam.

Chương trình	Chương trình Đối mới Đào tạo nghề Việt Nam
Ủy thác bởi	Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức
Đơn vị thực hiện	Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ)
Chủ dự án	Bộ Lao động – Thương binh & Xã hội
Thời gian thực hiện	2020 - 2024

Xuất bản
Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ)
Các hội sở chính đăng ký tại Bonn and Eschborn, Germany
Dr Jürgen Hartwig
Chương trình “Đối mới Đào tạo nghề Việt Nam”
Tầng 2, số 1, ngõ 17, phố Tạ Quang Bửu
Bách Khoa, Hai Bà Trưng, Hà Nội, Việt Nam
T +84 24 39746571
F +84.24 39746570
E juergen.hartwig@giz.de
www.giz.de/vietnam; www.tvet-vietnam.org

Năm xuất bản Tháng 10, 2022
In tại Chương trình “Đối mới Đào tạo nghề Việt Nam”
Dàn trang Nguyễn Minh Công (GIZ)
Ảnh GIZ, Quinn Ryan Mattingly
Nội dung Chương trình “Đối mới Đào tạo nghề Việt Nam”
GIZ chịu trách nhiệm về nội dung của ấn phẩm này.
Ủy thác bởi Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức
Hợp tác với Bộ Lao động – Thương binh & Xã hội